

Nagyobb hatáskör, nagyobb felelősség

Tanácskozott az SZMT küldöttgyűlése

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa pénteken, a szegedi Tisza-szálló koncerttermében tartotta meg küldöttközgyűlését, amelyen a megye 114 ezer 360 szervezett dolgozójának képviselőiben 140 küldött és 53 meghívott vett részt. A tanácskozás elnöki asztalánál foglalt helyett dr. Komócsin Mihály, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, Geréb Sándorné, a SZOT titkára, Hantos Mihály, a Csongrád megyei tanács vb elnökhelyettese, Mónus Gábor, a SZOT titkarságának tagja, dr. Németh Lajos, az SZMT mb. vezető titkára, Szógi Béla, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, dr. Pozsgai István, Csongrád

megyei főügyész, Oláh Mihály, az SZMT elnöke, Hoffmann Márton, az SZMT titkára, Péter Lajosné, a HVDSZ Csongrád megyei bizottságának titkára és Fehér Józsefné, a Hódmezővásárhelyi Divat Kötöttáru-gyár dolgozója, az SZMT tagja.

A megjelenteket Hoffmann Márton, a küldöttközgyűlés elnöke üdvözölte, majd megválasztották a tanácskozás munkabizottságait. Ezután dr. Németh Lajos főzött szóbeli kiegészítést az SZMT beszámolójához, amelyet a küldöttek írásban előre megkaptak. Az írásbeli és a szóbeli beszámoló sokoldalúan bemutatta Szeged és Csongrád megye szakszervezeti szerveinek tevékenységét, helyzetét.

zókra, azonkívül családi pótlékra, terhességi és gyermekágyi segélyre, újabban pedig gyermekgondozási segélyre fordít. Jelentős az a pénz, amit rokkantsági és öregségi nyugdíjakra biztosítanak. Egyetlen esztendő alatt, 1966-ban, csak a közvetlen társadalombiztosítási kiadásokra (nyugdíjakon kívül) több mint 260 millió forintot utalt ki a SZOT Megyei Társadalombiztosítási Igazgatósága területünkön.

Szeged és Csongrád megye általános fejlődését jelzi az egészségügyi ellátás javulása is. Mint országosan, Szegeden és a megyében is gyarapodott az üzemorvosok száma, s az üzemi rendelések óraszámja.

A munkásokról és családfajtaikról való gondoskodás skálája szinte kimeríthetetlen. Közismert, hogy államunk üzemi és területi bölcsődéket, óvodákat, napközi otthonokat tart fenn a bérből és fizetésből elők gyer-

(Somogyiné felvétele)

A Textilipari Dolgozók Szakszervezetének küldöttei a tanácskozáson

mekei számára. Munkásszállodákat hoz létre az egyedül élő, vagy otthonuktól húzamosabb ideig távol levő dolgozók részére. Kedvezményes áron biztosítanak üzemi étkeztetést a munkahelyeken, vagy az erre kijelölt vendéglátóipari egységeknél. S hadd említsük meg a beszámoló adatait: az elmúlt öt év során több mint 20 ezer dolgozó kapott kedvezményes üdülőjegyet.

felsőbb szervek segítségét kérte, hogy mielőbb felépüljön a vállalat új telephelye.

Dr. Komócsin Mihály felszólalása

Dr. Komócsin Mihály elvtárs, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának és a megyei tanács végrehajtó bizottságának nevében köszöntötte a küldötteket. Felszólalása elején arról beszélt, hogy a párt eddig is nagyra értékelte a szakszervezetek szerepét, és ezután is számít a szakszervezetek támogatására politikánk megvalósításában. Hangsúlyozta, hogy az új gazdasági mechanizmusban a szakszervezetek szerepe és felelőssége megnő.

A gazdasági mechanizmus reformjával részletesen foglalkozott, elmondta, hogy a szocialista építómunkánkban egy új, magasabb szakaszba léptünk: a szocializmus teljes felépítésének szakaszába. E munkát a dolgozók javára, az egész nemzet felmelkedéséért folytatjuk. A gazdaságirányításban azért válnak szükségessé új vonások, hogy gyorsítsuk fejlődésünket. Felhívta a figyelmet: a szakszervezetek sokat segíthetnek abban, hogy a dolgozók megértsék a gazdasági mechanizmus reformjának szükségességét.

Foglalkozott néhány olyan nappal, amelyek torzították a gazdaságirányítási rendszer reformjának céljait, s elmondta, hogy a végrehajtásnál is lehetnek gátló tényezők. Akadnak majd olyan vezetők, akik nem szívesen barátkoznak az újjal, de olyan vezetők is, akik nem számolnak a realitásokkal és alap nélkül kockáztatnak.

Ezután a szakszervezetek felelősségével foglalkozott, kérte a küldötteket, hogy gazdálkodjanak jól a növekvő hatáskörrel és jogkörrel, a szervezett munkásság érdekében. Befejezésül a megye iparának fejlődéséről, a foglalkoztatottság helyzetéről beszélt.

A vitát dr. Németh Lajos perél beszélt, majd ő is a foglalta össze.

Az SZMT beszámolója

Az ipar területi elhelyezkedésének javítására, az Alföld fokozott iparosítására hozott határozatok eredményeként az elmúlt években folytatódott, sőt gyorsult Szeged és Csongrád megye iparának fejlődése. 1962—1966 között kezdte meg termelését az EMERGE gumi-gyár, a Kontakta szentesi gyáregysége, a Szegedi Ruhagyár szentesi telepe, a Szentesi Erőtakarmánygyár, a Nagylaki Rostüzem, az Építőgépjavitó csongrádi üzem és más gyártelepek.

Több száz millió költséggel bővítették az elmúlt négy év során a Szegedi Textilműveket, a Szegedi Szalámigyárat, a Magyar Képlélművek szegedi gyárát, a Hódmezővásárhelyi Divatkötöttáru-gyárat és a Hódmezővásárhelyi Gépjavitó Vállalatot. Ugyancsak jelentős összeget fordítottak az elavult gépark korszerűsítésére, így a szegedi kenderforgógyár rekonstrukciójára. Figyelemre méltó, hogy sor kerülhetett már helyi ipari vállalatok felújítására és új üzemek építésére is. A Szegedi Ecset- és Seprőgyár, valamint a Szegedi Nyomda termelési színvonalban és szociális ellátottságban egyaránt megközelítette a minisztériumi ipar színvonalát.

Ez az erőteljes iparfejlesztés, az új termelőberendezések, a korábbi berendezések korszerűsítése lehetővé tették azt, hogy a termelés emelkedése Szegeden és Csongrád megyében meghaladja az országos átlagot. Örvenkedés, hogy az elmúlt négy évben olyan új ipar is megkezdte Szeged környékén, mint a kőolaj- és földgáztermelés. A megyében termelt ipari cikkek nemcsak hazai szükségleteket elégítenek ki, hanem jelentős részüket exportra kerül. Az exportáló vállalatok és kisipari termelőszövetkezetek produktumának mintegy negyedrésze jut el a külföldi piacokra. Szép eredménye az elmúlt négy évnek, hogy a növekvő termelésnél is nagyobb ütemben fokozódott az export.

Lendítő erő

Az ipar fejlődésével párhuzamosan növekedett a foglalkoztatottak száma is Szegeden és Csongrád megyében. A szervezett munkások taglétszáma megközelíti a 115 ezret, vagyis 17 ezerrel több, mint négy évvel ezelőtt. Legnépesebb a mezőgazdasági dolgozók szakszervezete 14 291 taggal, majd a textilipari munkásoké következik 13 ezer 792 taggal. A tegnapi küldöttközgyűlésen tehát 115 ezer szervezett munkás nevében tanácskoztak a résztvevők, ami félmillió A fórum jelentőségét.

A népgazdasági tervek teljesítésével kapcsolatos szakszervezeti tevékenység fontos része a szocialista munkaverseny szervezése, irányítása. Szeged és Csongrád megye szervezett dolgozói minden munkahelyen felismerték a párt gazdaságpolitikai célkitűzéseinek és saját sorsuk alakulásának összefüggéseit: eredményesen részt vettek a napi feladatok megoldásában. Törekvé-

seiket, többre és jobbra irányuló szándékaikat a munkaverseny-mozgalomban való részvétellel is kifejezték.

Az elmúlt négy esztendő során a munkaverseny formális vonásai halványultak és a vállalatok jobban igazodtak a népgazdasági követelményekhez. Az egyéni és a kollektív munkaverseny résztvevői már nem csupán a termelés mennyiségének növelésére, hanem a termelékenység emelésére, a minőség javítására, a selejt csökkentésére, a termelőberendezések, gépek jobb kihasználására, egyszóval a gazdaságosságra is törekedtek.

Jó kifejezője volt a versenymozgalom lendítő erejének hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára, az MSZMP IX. kongresszusára és ebben az esztendőben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. jubileumi évfordulójának tiszteletére kibontakozott nagyarányú versengés, figyelemre méltó teljesítmény-vállalás.

Az egyéni munkaverseny sikerét illusztrálja, hogy az 1962—1966-os években több mint 20 ezer dolgozó nyerte el Szegeden és Csongrád megyében a „Kiváló dolgozó” jelvényt, illetve oklevelet, s közel ezer fiatal kapta meg a „Szakma ifjú mestere” címet.

A kollektív versenyformák közül az utóbbi években erősödött, terebélyesedett a munkaverseny leghaladottabb formája, a szocialista brigád-mozgalom. Az elmúlt évben több mint 1200 brigád 12 ezer taggal küzdött a szocialista brigád címért, s közülük 990 brigád 10 ezer tagjával el is nyerte. Számos kollektív megkapta már a szocialista brigádok új rendszerű kitüntetését: 1966 végén 12 brigád volt tulajdonosa a bronz, 20 pedig az ezüst plakettnek.

Evről évről színvonalasabb, színesebb a szocialista brigádok tevékenysége. Nincs olyan gazdasági vezető, aki ne számítana már a szocialista brigádokra, ha valamilyen komoly üzemi tennivalóról van szó. A brigádok vállalásai és azok teljesítése lehetővé teszi a kollektív termelési, fejlesztési, gazdaságossági és minőségi célkitűzéseinek realizálását. De ennél is fontosabb a szocialista brigádok tevékenységének tudatformáló, nevelő szerepe. A szocialista brigádokban szocialista módon végzett munka nemcsak az abban résztvevőket formálja, hanem kihát a munkahelyek kisebb és nagyobb közösségeire is.

Munkavédelem, munkásvédelem

Az ipari beruházásokkal egyidőben emelkedett a szocialista beruházások összege is. Az új ipari üzemekben mindennél korszerűbb őlőzők, fűtők, etkezők, üzemi konyhák és orvosi rendelők létesültek. A termelőberendezéseket megfelelő munkabiztonsági felszerelésekkel látták el. Mindez jó hatást gyakorol a baleseti helyzetre, a foglalkozási megbetegedések alakulására. A fejlődést ennek ellenére nem

tartják teljesnek a szakszervezeti szervek. A korszerű üzemek mellett még mindig sok a szociális ellátottságban, munkabiztonságban elmaradott üzem és munkahely: különösen a kisebb minisztériumi vállalatoknál, a helyiiparban, az állami gazdaságokban és a kereskedelemben.

Az elmúlt esztendőben jelentősen megelénkült a szakszervezetek tevékenysége a törvényesség ellenőrzésében, a munkaügyi viták intézésében. A korábbi egyeztető bizottságok munkaügyi döntőbizottságokká alakultak át. E szervezeti változások bizonyos mértékig kihatottak a tartalmi munkára is, mert a döntőbizottságok függetlenségét a gazdasági vezetőkől. Közéletünk demokráciáját, az üzemi demokrácia fejlődését jelzi a laikus bíráskodás egyik formájának, a társadalmi bíróságoknak a létrehozása.

Az üzemi demokrácia egyik legfontosabb fóruma a termelési tanácskozás. E tanácskozások színvonalát sokat fejlődött az elmúlt években, de még ma sem érte el a kívánt színvonalat. Az SZMT beszámolója megemlíti, hogy több helyen a gazdasági vezetők visszautasítják a jogos észrevételeket, s emiatt a dolgozók is bátorlanná válnak a tanácskozásokon. Gyakori, hogy az elmondott panaszokra nem reagálnak a vezetők, de akadályozza a tanácskozások hatékonyságát a beszámoló sablonossága is.

Szociális juttatások

Az SZMT beszámolója hangsúlyozta, hogy az üzemi demokrácia fontossága az új gazdasági mechanizmusban még nagyobb lesz. A fokozódó vállalati önállóság, a fokozott felelősség és a kockázattalállás nem zárja ki, hogy növekedjen a dolgozók közvetlen és közvetett részvétele a legfontosabb döntésekben.

A dolgozók egyre gyakrabban fordulnak panaszaikkal a szakszervezeti szervekhez. Ezek kivizsgálása, a sérelmek orvoslása komoly feladatokat ró rájuk. A szakszervezeti bizottságok első sorban tanácsot adnak, de számos esetben mindjárt intézkednek is. Ezenkívül a szakszervezetek közvetlen jogi képviseletet is biztosíthatnak tagjaiknak.

A szakszervezetek általános társadalmi érdekből, de tagjaik közvetlen érdekvédelméből is széles körű tevékenységet fejtenek ki a társadalombiztosítás területén Szegeden és Csongrád megyében. Gyarapodott a társadalombiztosítási tanácsok különböző albizottságainak száma és szélesedett tevékenységük. A közép- és alapszintű társadalombiztosítási munka eredményeként gyorsult a szolgáltatások és kifizetések intézése.

Hatalmas összeg az, amelyet társadalmunk, népgazdaságunk a különböző társadalombiztosítási szolgáltatásokra: táppénzre, gyógyszerre, gyógyászati segédeszkö-

A vita

A szóbeli kiegészítés után a mandátumvizsgáló bizottság jelentést tett a közgyűlésnek, majd megkezdődött a vita. Elsőnek Csikós Mihály, az EDOSZ Csongrád megyei bizottságának titkára kapott szót. Felszólalásában részletesen foglalkozott az élelmiszeripari üzemek dolgozóinak helyzetével, elmondta, hogy a szociális ellátottság a vidéki telephelyeken nagyon gyenge. Javasolta, hogy vezessék be Szegeden is az átutalásos takarékbetét rendszert, hogy ezzel is segítsenek a dolgozó asszonyoknak rendszeres havi tartozásaik kiegyenlítésében.

Csontos Szabolcs, az Alföldi Kőolajforrási Üzem szegedi üzemegység dolgozója az olajmunkások nevében köszöntötte a tanácskozás résztvevőit, majd elmondta, hogy gyorsított ütemben halad a szegedi medence feltárása, s egyre több kutat adnak át a kitermelő vállalatnak. Szóval tette, hogy az olajmunkások szociális ellátottsága egyelőre még mostoha, de szép tervek vannak a következő esztendőkre: Algyón megkezdtek egy ideiglenes munkásszálló építést, ahol ezer dolgozó számára jut majd hely, de később Szegeden 1000 személyes szállodát építenek. Foglalkozott munkáeri problémáikkal is, elmondta, hogy néhány év múlva ötezer ember dolgozik a szegedi olajmedencében.

Farkas Józsefné, a szegedi textilművek szakszervezeti bizottságának titkára az üzemi demokráciáról beszélt felszólalásában. Kérte a felsőbb szervek segítségét ahhoz, hogy mielőbb fejjezzék be a kibővíttet gyár szociális létesítményeinek építését. Példákkal bizonyította, hogy a textilművek vezetősége mennyire szíven viseli a dolgozók érdekeit, s gond arra is, hogy segítséget nyújtson a munkaidő utáni pihenés kellemesebbé tételéhez: hamarosan üdülőházat építenek az újszegedi Tiszaparton.

Dr. Nagymihály Sándor, a közalkalmazottak küldötte arról beszélt felszólalásában, hogy a szakszervezetek milyen jogi segítséget nyújthatnak tagjaik számára. Kiss István, az Építő, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei bizottságának titkára az építőmunkások helyzetével foglalkozott. Sipos Józsefné, a Szegedi Ruhagyár küldötte a szociális brigádok munkáiról, azok színes, sokoldalú tevékenységéről szót.

Megválasztották a tisztségviselőket

A vita után a jelölőbizottság előterjesztette javaslatát az SZMT 47 tagjára és a számvizsgáló bizottság 5 tagjára. Ezután a küldöttek titkos szavazással megválasztották az SZMT és a számvizsgáló bizottság tagjait.

Az újonnan létrejött tanács megtartotta első ülését és soraiból megválasztotta elnöknek Oláh Mihályt, megbízott vezető titkárnak dr. Németh Lajost, titkárnak pedig Hoffmann Márton. Az SZMT elnökségének tagjai közé választotta még Acsai Mihályt, Csikós Mihályt, Juhász Nagy Antalt, Kiss Istvánt, dr. Kókai Józsefet, dr. Korom Mihályt, Kövesdi Gyulát, Ókrós Jánost, Péter Lajosné és öv. Sánta Jánosné.